

Årsberetning og -regnskap

2016

Årsberetning 2016

Virksomheten i 2016

NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning utfører forskning innenfor hovedområdene luftkvalitet, klima, miljøgifter, økologisk økonomi og innovasjon. NILU har en sentral rolle i miljøovervåkingen og har stor aktivitet knyttet til overvåking av klimadrivere både nasjonalt og internasjonalt. Instituttet er miljørådgiver for norske og internasjonale myndigheter og legger vekt på at forskningen skal publiseres i internasjonalt velrenomerte tidsskrifter. NILU er opptatt av at forskningen gjøres kjent i samfunnet generelt.

NILUs virksomhet drives fra eget forretningsbygg på Kjeller i Skedsmo kommune og instituttet har distriktskontor i Framsenteret i Tromsø og kontorer i CIENS i Oslo.

NILU er sertifisert etter kvalitetsstandarden ISO 9001:2008 og miljøstandarden ISO 14001:2004, akkreditert etter standarden ISO 17025:2005 for måling av luftforurensning og avanserte kjemiske analyser og registrert i GLP-registeret («Good laboratory practice») for humantoksikologiske laboratorier.

De nasjonale inntektene utgjorde 65 % og de internasjonale 21 % av omsetningen i 2016. Basisbevilgningen fra Klima- og miljødepartementet, via Norges forskningsråd, utgjorde ca. 14 % av instituttets omsetning. Av basisbevilgningen var 40 % øremerket strategiske instituttsatsinger (SIS). NILU mottar støtte til nasjonale oppgaver fra Klima- og miljødepartementet (KLD) som rådgivende forskningsinstitutt for myndighetene.

Sentrale oppgaver i 2016

2016 var året da oljeprisene sank dramatisk og Norge fikk stort fokus på et samfunn i endring. Det grønne skiftet ble mye omtalt, men hva dette skulle innebære var mindre klart. NILU har arbeidet med å bidra med kunnskapsgrunnlaget for et bedre miljø i snart 50 år. I 2016 laget vi et grunnlag for en strategi for hvordan NILU kan bidra til det grønne skiftet og dette vil vi videreutvikle gjennom 2017 i arbeidet med ny strategi for NILU 2018-2022.

NILU skal bidra til en samfunnsutvikling hvor klima- og miljøutfordringene har et nødvendig fokus. Rundt oss skjer det store endringer både ved omstilling i forskningssamfunnet, offentlig sektor og ikke minst i privat sektor. Dette gjør at vi vil bli utfordret fremover både i forhold til samarbeidsplattformer som FRAM og CIENS, og det faktum at vi ser en økende konkurranse innen våre kjerneområder. Det er derfor viktigere enn noen gang for NILU å være relevant.

Det er en økende forståelse for at klimaendringene vil bli dramatiske. Luftmålingene på Zeppelinobservatoriet viser stadig nye rekorder for klimagasser som CO₂ og metan. Klimaendringene vil påvirke alle deler av samfunnet og det vil bli et økende behov for vår kompetanse fremover.

Forskningsrådet har flere faglig relevante programmer for NILU. Særlig aktuelle er utlysninger innen klimarelaterte problemstillinger og Arktis. Vi ser imidlertid at disse programmene i en periode nå har sterkt fokus på biologi og økosystemforskning, noe som har gitt lav uttelling for våre kjerneområder innen

klimaforskning. Det er kommet noen flere utlysninger innen miljøgiftforskning. Her har vi hatt en god uttelling så langt med våre søknader i 2016, sett i forhold til normal uttelling i Forskningsrådets utlysninger.

Luftkvalitet i byer er en utfordring som har et økt fokus med engasjerte diskusjoner i mediene. Vi ser at det offentlige ønsker å komme mer på banen i forhold til informasjon om dette og vi blir utfordret på den rollen vi har hatt i mange år gjennom Luftkvalitet.info.

I en økende konkurranse er det viktig å være i forskningsfronten innen alle våre kjerneområder. NILU fremmer helt nye måter å måle luftkvalitet på, hvor vi involverer folk flest og forsker på hvordan vi kan bruke mikrosensorer best mulig. Mikrosensorene fungerer ikke optimalt ennå, men vil kunne bli viktig i fremtidens kartlegginger. De vil neppe erstatte observatoriene våre, men være et supplement til lokale målinger.

Klima

NILU har en verdensledende gruppe med forskning rettet mot reaktive og kortlivede forbindelser knyttet til langtransporterte forurensninger, inkludert klimadrivere, klimagasser og det geofysiske klimasystemet. Et nytt tema er forskning på atmosfærisk turbulens rettet mot måling og modellering. I 2016 tok NILU over ansvaret for World Data Centre on Reactive Gases under WMO Global Atmosphere Watch (GAW-WDCRG) og fra før har NILU ansvaret for World Data Centre on Aerosols (GAW-WDCA).

Horizon 2020

Norge satser tungt på EU-forskning. Det er derfor viktig at forskningsinstituttene markerer seg her. NILU blir av Forskningsrådet trukket fram som et eksempel til etterfølgelse når det gjelder uttelling innen EUs rammeprogram for forskning. Pr. 31.12.2016 hadde NILU 11 aktive prosjekter under Horizon 2020.

Observatoriene

Observatoriene er en hjørnestein i NILUs atmosfæreforskning. Driften har gått som normalt ved Trollhaugen, Birkenes og Zeppelin. NILU satser sterkt på å vedlikeholde og videreutvikle aktivitetene ved observatoriene. Finansieringen har i løpet av de siste par årene blitt styrket ved at NILU får tildelt midler til dette som nasjonal oppgave over statsbudsjettet. For å opprettholde kvaliteten på aktivitetene er det imidlertid fortsatt nødvendig med egenfinansiering fra NILU.

Overvåking

I 2016 bestemte myndighetene seg for å forenkle prosessene rundt de nasjonale overvåknings-programmene. Etter en kvalifiseringsprosess, går de nå direkte i kontrakts-forhandlinger hvis det kun er en kvalifisert søker. Dette har vært situasjonen for noen av våre overvåkningsaktiviteter og vi er svært fornøyd med forenklingen som klart reduserer transaksjonskostnadene.

Nordområdene og NILU i Framsenteret

Året 2016 var et aktivt år for NILU i Framsenteret. Byggingen av nybygget Fram2 for Framsenteret i Tromsø startet opp på vårparten 2016. Totalt vil nybygget koste 500 millioner kroner og være på 9500 m².

I 2016 har NILU i Framsenteret forsterket sin posisjon som samarbeidspartner på feltet miljøkjemi, med deltakelse og koordinering av mange forskningsprosjekter i Framsenteret. Gjennom samarbeidsprosjekter i Framsenteret og sammen med universiteter, har 5 Master- og 2 PhD-studenter arbeidet på laboratoriet under veiledning av NILUs forskere i løpet av året. Et nyutviklet kjemisk analyseinstrument (GC/MS), det første i sitt slag i Skandinavia, ble anskaffet til laboratoriet. Instrumentet har svært god følsomhet og vil gi NILU nye og forbedrede forskningsmuligheter og styrke NILU som attraktiv samarbeidspartner.

CIENS

Forskningsforum i CIENS har jobbet mye med å få på plass en større satsing av type flaggskip (URBAN). Om dette lykkes i løpet av de neste to årene, vil en slik senterstruktur kunne løfte samarbeidet ved at det får en mer langsiktig finansiering i bunn.

Inneklima

NILU har jobbet lenge med å få inneluftproblematikk på agendaen. Her skjedde det et gjennombrudd i 2016, da problemstillingen inneluft for første gang ble inkludert i miljøforvaltningens kunnskapsbehov. På dette feltet satser NILU strategisk med en SIS og tror dette kan bli et viktig marked for oss fremover.

Innovasjon

NILU sikrer vår samfunnsrelevans ved å være aktiv på banen med nye spennende spin-off selskaper.

Kommunikasjon

I 2016 innførte NILU et «årshjul» som grunnlag for kommunikasjonsarbeidet, noe som bidro til bedre strukturering av arbeidet gjennom året. Året 2016 kan deles i tre, våren/forsommeren var dominert av UV/ozonsaker, oppslag om metan i Arktis og artikler i forbindelse med EU-prosjektet CITI-SENSE. Sommeren 2016 dreide det meste seg om et forskningsprosjekt som omfattet utplassering av passive prøvetakere for miljøgifter over hele Norge. Senhøsten og vinteren var som vanlig preget av mye oppmerksomhet om luftforurensning i byer og tettsteder, med veitrafikk og vedfyring som lokale kilder. Oppsummert for 2016 var det 404 artikler der NILU ble nevnt i web- og papiraviser, og 27 radio- og TV-opptredener med NILUs forskere.

Arbeidsmiljø og personalforhold

Likestilling

NILU legger vekt på en balansert kjønnsmessig sammensetning av ansatte og i styret. Virksomhetens retningslinjer, lønnsystem og rutiner er kjønnsnøytrale. Av 176 ansatte pr. 31.12.16 er 92 kvinner og 84 menn. Av de 176 ansatte har over 1/3 ansatte utenlandsk bakgrunn fra mer enn 20 ulike nasjoner. Ledelsen består av 8 kvinner og 7 menn. Styret består av 5 kvinner og 2 menn.

NILU har ansettelses- og personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, språk, religion og livssyn.

Arbeidsmiljø

Instituttet har prosedyrer for HMS-arbeidet, og det er gjennomført revisjoner av systemet i tråd med «Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontroll-forskriften)». NILU er IA-bedrift.

Det har ikke vært arbeidsuhell i 2016 som har medført fravær.

Det totale sykefraværet var 4,34 % i 2016. Fraværet er jevnt fordelt på korttids- og langtidssykefravær.

Ytre miljø

Virksomheten forurensar i ubetydelig grad det ytre miljø. NILU har strenge prosedyrer for kontroll av avfall og det praktiseres kildesortering for ordinært avfall og farlig avfall som i sin helhet leveres til godkjente mottak.

Årsregnskap og økonomi

Årsoverskuddet for 2016 ble på NOK 1 921 188, mens driftsresultatet ble på NOK 5 240 088. Det er stor prosjektaktivitet i instituttet og god økonomistyring i prosjektene.

NILU er, på grunn av den relativt høye andelen internasjonale oppdrag, eksponert for valutasvingninger. Det er ikke inngått avtaler for å motvirke valutarisikoen. NILUs kredittrisiko anses som lav basert på stor grad av store, solide kunder og historisk sett lite tap på fordringer.

Forutsetningen om fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2016 er satt opp på dette grunnlaget.

Styret mener at årsberetningen og årsregnskapet gir et riktig bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Utsiktene til videre drift anses tilfredsstillende basert på en betydelig kontraktsreserve ved årets utgang i tillegg til den direkte støtten gjennom basisbevilgningen og en rimelig forventning om nye kontrakter i 2017.

Disponering av årsresultat

Årsoverskuddet på NOK 1 921 188 overføres til annen egenkapital.

Kjeller, 27. april 2017

I styret for NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning

A handwritten signature in blue ink, reading "Anne U. Marstein".

Anne Underthun Marstein
Styreleder

A handwritten signature in blue ink, reading "Lars Holden".

Lars Holden
Nestleder

A handwritten signature in blue ink, reading "Hanne Greiff Johnsen".

Hanne Greiff Johnsen
Styremedlem

A handwritten signature in blue ink, reading "Brit Lisa Skjelkvåle".

Brit Lisa Skjelkvåle
Styremedlem

A handwritten signature in blue ink, reading "Jonas Vevatne".

Jonas Vevatne
Styremedlem

A handwritten signature in blue ink, reading "Hilde Thelle Uggerud".

Hilde Thelle Uggerud
Styremedlem

A handwritten signature in blue ink, reading "Mona Johnsrud".

Mona Johnsrud
Styremedlem

A handwritten signature in blue ink, reading "Kari Nygaard".

Kari Nygaard
Daglig leder

Resultatregnskap

	Note	2016	2015
DRIFTSINNTEKTER	2	206 997 477	198 993 986
DRIFTSKOSTNADER			
Eksterne utlegg		-27 773 730	-21 715 239
Lønn og sosiale kostnader	3	-138 078 779	-132 566 626
Avskrivning på varige driftsmidler	4	-7 232 514	-9 206 818
Nedskrivning av patenter	4	-1 042 172	0
Andre driftskostnader		-27 630 193	-25 184 151
Sum driftskostnader		-201 757 388	-188 672 834
DRIFTSRESULTAT		5 240 089	10 321 151
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER			
Finansinntekter	5	1 211 313	4 549 578
Tap/gevinst ved salg og andeler i CIENS-bygget	5	0	7 385 441
Resultat av investeringer i datterselskapet	5	0	-308 977
Nedskrivning av finansielle eiendeler	5	-116 900	0
Finanskostnader	5	-2 083 373	-1 790 688
Netto resultat finansposter		-988 960	9 835 354
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		4 251 129	20 156 506
Skatt på ordinært resultat	7	-2 329 941	-6 532 976
ÅRSOVERSKUDD/-UNDERSKUDD		1 921 188	13 623 530
DISPONERING AV ÅRSRESULTATET			
Til/fra annen egenkapital	13	1 921 188	13 623 530

Balanse

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
<i>Immatrielle eiendeler:</i>			
Patenter	4	0	1 042 172
Utsatt skattefordel	7	31 202 558	33 532 499
Sum immatrielle eiendeler		31 202 558	34 574 671
<i>Varige driftsmidler:</i>			
Bygg og anlegg	4	37 513 870	39 020 300
Inventar og utstyr	4	18 120 290	12 230 324
Sum varige driftsmidler		55 634 159	51 250 624
<i>Finansielle anleggsmidler:</i>			
Lån til datterselskap og tilknyttede selskap	8,9	10 710 603	10 746 603
Investeringer i aksjer	6	1 643 990	1 644 690
Depositum og andre fordringer		828 534	718 950
Sum finansielle anleggsmidler		13 183 127	13 110 243
Sum anleggsmidler		100 019 844	98 935 538
Omløpsmidler			
Prosjekter i arbeid	10	19 078 757	17 773 640
Kundefordringer	9	26 207 967	29 594 604
Andre kortsiktige fordringer		1 615 188	1 704 858
Bankinnskudd og kassebeholdning	11,12	50 017 961	49 707 538
Sum omløpsmidler		96 919 872	98 780 640
SUM EIENDELER		196 939 716	197 716 178

Balanse

		31.12.2016	31.12.2015
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innbetalt egenkapital:			
Grunnkapital		10 000 000	10 000 000
Opptjent egenkapital:			
Annen egenkapital	13	112 419 957	110 498 769
Sum egenkapital		122 419 957	120 498 769
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjon	15	0	14 514 998
Sum langsiktig gjeld		0	14 514 998
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		13 457 405	13 101 136
Gjeld til datterselskap	9	128 596	51 578
Forskudd fra oppdragsgivere		35 418 518	23 248 285
Skyldige offentlige avgifter		9 747 597	12 804 914
Annen kortsiktig gjeld	12	15 767 642	13 496 497
Sum kortsiktig gjeld		74 519 759	62 702 411
Sum gjeld		74 519 759	77 217 409
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		196 939 716	197 716 178

Kjeller, 27. april 2017

I styret for NILU - Stiftelsen Norsk institutt for luftforskning

Anne Underthun Marstein
Styreleder

Lars Holden
Nestleder

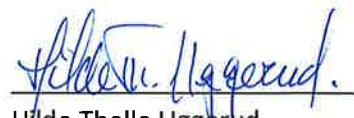
Hanne Greiff Johnsen
Styremedlem

Brit Lisa Skjelkvåle
Styremedlem

Jonas Vevatne
Styremedlem

Hilde Thelle Uggerud
Styremedlem

Mona Johnsrud
Styremedlem

Kari Nygaard
Daglig leder

Kontantstrømanalyse

		2016	2015
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Ordinært resultat før skattekostnad		4 251 129	20 156 506
Gevinst/tap ved salg av varige driftsmidler		0	-7 385 441
Avskrivning på varige driftsmidler		7 232 514	9 206 818
Nedskrivning av patenter		1 042 172	0
Nedskrivning av finansielle eiendeler		116 900	0
Resultat i datterselskap		0	308 977
Endring i prosjektbeholdning		-1 305 117	3 545 412
Endring i kundefordringer		3 386 637	-5 628 967
Endring i leverandørgjeld		433 287	-6 866 045
Endring forskudd i prosjekter		12 170 233	922 007
Endring forvaltningsprosjekter		713 330	-83 748
Endring i andre tidsavgrensninger		-1 409 831	4 553 929
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	A	26 631 254	18 729 447
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	12 567 369
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler		-11 732 949	-5 566 849
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-11 732 949	7 000 520
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-14 514 997	-1 380 000
Endring lån i datterselskap		36 000	-164 000
Endring depositum/diverse andeler		-108 884	-456 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-14 587 881	-2 000 000
Netto endring i kontanter og bankinnskudd gjennom året	A+B+C	310 423	23 729 967
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 1.1		49 707 537	25 977 570
Beholdning av kontanter og bankinnskudd 31.12		50 017 961	49 707 538

NOTER

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp etter regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap fordi aktiviteten i datterselskapet Innovation nilu AS er av mindre omfang. Aksjebesittelsen hos morselskapet er vurdert etter egenkapitalmetoden.

Vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Regnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper som historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift og forsiktighet. Eiendeler bestemt for varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet driften klassifiseres som omløpsmidler.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Valuta

Løpende transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet, mens balanseposter vurderes til balansedagens kurs. Valutaeffekter føres under finansposter.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Inntekter

Inntekter bokføres etter opptjeningsprinsippet. Det vil si at opptjent inntekt blir periodisert ved at den resultatføres når den er opptjent, og resultatføring utsettes for inntekt som ikke er opptjent på transaksjonstidspunktet.

Tilskudd

Instituttet mottar forskningstilskudd hovedsakelig fra Norges forskningsråd og EU. Basisbevilgningen, inklusive midler til strategiske instituttsatsninger, bruttoføres. Øvrige tilskudd nettoføres.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til mulige tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres en uspesifisert avsetning av kundefordringer for å dekke antatt tap. Den generelle tapsavsetningen er på 400 000 NOK pr. 31.12.16.

Pensjon

Instituttet er pliktig til å ha tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Instituttets pensjonsordning i Statens Pensjonskasse tilfredsstiller lovens krav på dette området.

Pensjonsordningen er en ytelsesplan og er finansiert gjennom innbetalinger til Statens Pensjonskasse.

Ytelsesplaner:

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer som alder, antall år i instituttet og lønn.

Skatt

Skatt i resultatet omfatter både betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel. Utsatt skattefordel balanseføres.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre likvide plasseringer som umiddelbart og uten kursrisiko kan konverteres til kontanter.

NOTE 2 PROSJEKTINNTEKTER

	2016	2015
Norges Forskningsråd - prosjekter/program	33 909 171	24 987 494
Offentlig forvaltning	47 865 714	46 791 206
Øvrige innenlandske	34 136 801	41 416 948
EU	17 344 832	20 156 245
Øvrige utenlandske	24 705 168	25 581 754
Sum	157 961 686	158 933 647
Grunnbevilgning	17 040 000	16 855 000
Strategiske instituttsatsninger	11 360 000	10 123 000
Sum	28 400 000	26 978 000
Nasjonale oppgaver og tildelinger	16 279 000	10 942 999
STIM-EU	3 545 123	1 403 835
Diverse inntekter	811 668	735 505
Sum	20 635 791	13 082 339
Sum totale driftsinntekter	206 997 477	198 993 986

NOTE 3 ANSATTE, GODTGJØRELSE M.M.

	2016	2015
Lønn	105 608 182	100 819 380
Arbeidsgiveravgift	16 185 946	15 790 942
Statens Pensjonskasse (SPK)	14 474 521	14 196 009
Andre personalkostnader	2 148 154	2 402 611
SkatteFUNN	-338 025	-642 316
Sum lønn og sosiale kostnader	138 078 779	132 566 626
Antall årsverk pr 31.12.	163	160

Ytelser til ledende ansatte	2016	2015
Samlet godtgjørelse til daglig leder	1 314 903	1 238 113
Samlet godtgjørelse til styret	296 800	249 600

Godtgjørelse til revisor	2016	2015
Revisjonshonorar	189 000	255 000
Andre attestasjonstjenester	105 163	145 023
Sum	294 163	400 023

Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for lån hverken til daglig leder eller noen av styrets medlemmer.

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER

Byggetekniske anlegg, bygningsmessig anlegg og Birkenes-observatoriet avskrives årlig og lineært med 10 %, instrumenter med 20 %, IKT-utstyr med 25 %, programvare med 20 %, inventar med 12,5 % og biler med 25 %. Avskrivningene starter den måneden anleggsmiddelet er anskaffet.

	Anskaffelses- kostnad	Tilgang i året	Avgang i året	Anskaffelses- kostnad	Akkumulerte avskrivn.	Årets ordin. avskrivn.	Tilbakeføring ved avgang	Akkumulerte avskrivn.	Bokført verdi
	01.01.2016			31.12.2016	01.01.2016			31.12.2016	31.12.2016
Forretningsbygg, Kjeller	40 394 541	0	0	40 394 541	6 877 822	281 733	0	7 159 555	33 234 987
Byggeteknisk anlegg	9 546 168	0	0	9 546 168	5 198 298	913 614	0	6 111 912	3 434 256
Bygningsmessige anlegg	520 313	126 039	0	646 352	151 043	43 704	0	194 747	451 605
Birkenes-observatoriet	3 937 137	0	0	3 937 137	3 150 696	393 419	0	3 544 115	393 023
Instrumenter	111 358 735	7 085 351	0	118 444 086	103 088 869	4 064 687	0	107 153 556	11 290 530
IKT, programvare etc	26 278 193	4 214 426	0	30 492 619	23 748 114	1 195 546	0	24 943 659	5 548 960
Inventar	8 245 957	190 232	0	8 436 190	6 876 578	339 812	0	7 216 390	1 219 800
Ikke avskrivbare driftsmidler	61 000	0	0	61 000	0	0	0	0	61 000
Sum	200 342 044	11 616 049	0	211 958 093	149 091 420	7 232 514	0	156 323 934	55 634 159

Patenter

I 2016 ble patentene nedskrevet med gjenværende saldo på 1 042 172 NOK da de ikke ble ansett å ha potensial for fremtidig inntekt.

NOTE 5 FINANSPOSTER

	31.12.2016	31.12.2015
Inntekt på investering i CIENS	0	7 385 441
Inntekt/tap på investering i Innovation nilu AS	0	-308 977
Renteinntekter	172 107	118 486
Renteinntekter, ikke skattepliktig	2 160	0
Kursgevinst	1 037 046	4 431 092
Nedskrivning av finansielle eiendeler	-116 900	0
Renteutgifter	-422 247	-618 646
Kurstap	-1 661 126	-1 172 042
Sum	-988 960	9 835 354

Instituttet har betydelig beløp på kursgevinst/-tap, som kommer fra store beløp i EUR og AED.

NOTE 6 AKSJER

Innovation nilu AS er heleid av NILU med 750 000 NOK i aksjekapital, som tilsvarer kostprisen for aksjene. Egenkapital i Innovation nilu AS pr. 31.12.2016 var på -1 047 497 NOK mot -148 162 NOK pr. 31.12.2015. Aksjeverdien ble redusert til 0 pr. 31.12.2015. Selskapets kontoradresse er på Kjeller i Akershus.

NILU har følgende aksjer pr. 31.12.2016 aksjer i andre selskaper:

	Aksjekapital	Antall aksjer eid	Pålydende pr. aksje	Bokført
Kjeller innovasjon AS	8 830 399	32 856	100	1 585 990
Miljøalliansen AS	150 000	30	1 000	30 000
Diverse mindre aksjeposter				28 000
Sum				1 643 990

NOTE 7 SKATTER

Grunnlag for årets skatter er:	2016	2015
Resultat før skattekostnad	4 251 129	20 156 506
Permanente forskjeller:		
Ikke fradragsberettigede kostnader	91 496	234 587
Skattemessig overskudd i Ciens Eiendom KS	-	113 258
Regnskapsmessig resultatandel fra Innovation nilu AS	-	308 977
Renteinntekt på tilbakebetalt skatt	-2 160	-
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer og andeler	116 900	-7 385 441
Midlertidige forskjeller:		
Endring i forskjell mellom regnskaps- og skattemessige verdier på driftsmidler	-6 455 155	-3 497 865
Endret avsetning tap på fordringer	-20 000	20 000
Endret avsetning tap på prosjekter	106 784	-393 936
Regnskapsmessig valutagevinst på langsiktig fordring	9 000	-86 000
SkatteFUNN	-338 025	-667 242
Årets skattegrunnlag = underskudd til fremføring	-2 240 030	8 802 844
Ligningsmessig underskudd til fremføring fra tidligere år	-53 009 955	-61 812 799
Ligningsmessig overskudd/underskudd	-2 240 030	8 802 844
Akkumulert ligningsmessig underskudd til fremføring	-55 249 985	-53 009 955
Betalbar skatt i balansen:		
Til gode skatt for FoU (SkatteFUNN)	338 025	667 242
Årets skattekostnad består av:		
Endring utsatt skattefordel	2 329 941	6 532 976

Avstemming av skattekostnad		
Resultat før skattekostnad:	4 251 129	20 156 506
Beregnet skatt av resultat før skatt (25 %/27 %)	1 062 782	5 442 256
Permanente forskjeller (25 %/27 %)	51 559	-1 816 727
Effekt av endring av skattesats (25 %/27 %)	1 300 107	2 682 601
Skatteeffekt av midlertidig forskjell aksjer/andeler	-	405 000
Endring SkatteFUNN (25 %/27 %)	-84 506	-180 154
Beregnet skattekostnad	2 329 941	6 532 976
Effektiv skattesats	54,8 %	32,4 %

Utsatt skattefordel framkommer som følger:

	31.12.2015	31.12.2016	Endring	Ført i resultat-regnskapet
Varige driftsmidler	78 922 305	72 467 150	6 455 155	-6 455 155
Langsiktig fordring, utenlandsk	-86 000	-77 000	-9 000	9 000
Prosjektbeholdning	1 863 738	1 970 521	-106 784	106 784
Kundefordringer	420 000	400 000	20 000	-20 000
Underskudd til fremføring	53 009 956	55 249 986	-2 240 030	2 240 030
Grunnlag utsatt skattefordel	134 129 999	130 010 657	4 119 341	-4 119 341
Utsatt skattefordel	33 532 500	31 202 559	2 329 941	-2 329 941

Skattesats: 24% i 2016 og 25 % i 2015

NOTE 8 LÅN TIL DATTERSELSKAP

NILU har pr. 31.12.16 gitt et lån på totalt 10 690 603 NOK til Innovation nilu AS i forbindelse med aksjekjøp. Ytelse av lånet skyldes behov for finansiering av Innovation nilu AS sin deltagelse i emisjoner i underliggende selskap. Lånet er ikke rentebærende.

NOTE 9 MELLOMVÆRENDE MED DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

	31.12.2015	31.12.2016	Forfaller etter 31.12.2017
Lån:			
Innovation nilu AS	10 690 603	10 690 603	10 690 603
uMoya-NILU Consulting Ltd.	56 000	20 000	0
Kundefordringer:			
Innovation nilu AS	44 926	78 155	0
uMoya-NILU Consulting Ltd.	242 510	224 422	0
PortsEYE AS	177 242	-30 226	0
Kortsiktig gjeld:			
Innovation nilu AS	51 578	128 596	0
Sum	11 262 859	11 111 550	10 690 603

NOTE 10 PROSJEKTER I ARBEID

Inntektsføringen skjer i takt med framdrift på hvert enkelt prosjekt. Verdien av prosjekt i arbeid er vurdert ut ifra salgspris på timer utført av hver enkelt ansatt samt kostpris på utlegg. Hvert enkelt prosjekt er vurdert med hensyn til risiko for overskridelse og det er foretatt nødvendig nedskrivning. I tillegg er det som i tidligere år foretatt en generell nedskrivning. Denne er for 2016 10 % ut ifra erfaringstall basert på tidligere år.

	2016	2015	Endring
Fakturerbar verdi	21 049 278	19 637 378	1 411 900
Generell nedskrivning (10 %)	-1 970 521	-1 863 738	-106 784
Sum prosjekter i arbeid	19 078 757	17 773 640	1 305 117

NOTE 11 BUNDNE MIDLER

Av bankinnskudd er 5 727 757 NOK depositum, forvaltningsmidler og skattetrekk.

NOTE 12 FORVALTNINGSMIDLER

	2016	2015
Omløpmidler:		
Bankinnskudd og kassebeholdning	50 017 961	49 707 538
- herav forvaltningsmidler	3 150 618	2 437 288

	2016	2015
Annen kortsiktig gjeld:		
Forvaltningsprosjekt (kortsiktig gjeld)	3 150 618	2 437 288
Påløpte feriepengar	11 278 294	10 921 591
Annen kortsiktig gjeld	1 338 730	137 618
Sum annen kortsiktig gjeld	15 767 642	13 496 497

NOTE 13 ANNEN EGENKAPITAL

	2016	2015
Annen egenkapital pr. 01.01.	110 498 769	105 940 637
Endring pensjonsmidler	0	-12 418 354
Endring utsatt skatt	0	3 352 956
Årets resultat	1 921 188	13 623 530
Annen egenkapital pr. 31.12.	112 419 957	110 498 769

NOTE 14 PENSJONSFORPLIKTELSE

NILU har en kollektiv pensjonsordning i Statens Pensjonskasse (SPK) for sine ansatte. Til og med 2015 har ordningen vært en ytelsesplan med fond og nåverdiberegning. Fra og med 01.01.2016 ble pensjonsordningen lagt om til ny premiemodell uten fond og nåverdiberegning. Avviklingen av den gamle ytelsesbaserte pensjonsordningen ble bokført med virkning pr. 31.12.2015. Nåværende premiemodell kostnadsføres som lønnskostnad i resultatregnskapet.

Pensjonsforpliktelse	31.12.2016	31.12.2015
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser		-282 593 507
Pensjonsmidler		218 640 579
Netto pensjonsforpliktelse	0	-63 952 928
Arbeidsgiveravgift		-9 021 593
Netto pensjonsforpliktelse inklusive AGA	0	-72 974 521
Ikke resultatførte estimatendringer inklusive AGA		83 261 854
Balanseført pensjonsforpliktelse inklusive AGA	0	10 287 333

NOTE 15 PANTSTILLELSER - NEDBETALING AV LÅN

Instituttets gjeld er innfridd i sin helhet i 2016.

Lånetype	Hovedstol	Nedbetalt pr 31.12.2015	Nedbetalt 2016	Saldo pr 31.12.2016
Pantelån	14 015 000	0	14 015 000	0
Pantelån	2 500 000	2 000 000	500 000	0
Sum	16 515 000	2 000 000	14 515 000	0

Garantier	Ramme	Brukt av ramme
Kontraktsgaranti	500 000	117 199

Til styret i
NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING som viser et overskudd på kr. 1.921.188,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god

regnskapsskikk i Norge. Styret og daglig leder er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må styret ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, den 27. april 2017

Erik A. Bell

Statsautorisert revisor

NILU – Norsk institutt for luftforskning
NILU hovedkontor
Postboks 100
NO-2027 Kjeller
Norge
Besøksadresse: Instituttveien 18, Kjeller
Telefon 63 89 80 00
Telefaks 63 89 80 50
E-post nilu@nilu.no
www.nilu.no

NILU i Framsenteret – Tromsø
Hjalmar Johansens gate 14
NO-9296 Tromsø
Norge
Telefon 77 75 03 75
Telefaks 77 75 03 76
E-post nilu@nilu.no
www.nilu.no

NILU Polska Ltd.
117/121 Waly Dwernickiego St.
PL 42-200 Częstochowa
Director NILU Polska:
Tel: +48 693 021 559
E-post: pg@nilu.pl
www.nilupolska.eu

www.nilu.no

978-82-425-2908-4 (Elektronisk)